

3. Nezhyva O. The current state of the education system in France. AUSPICIA, №5. — Czech Republic, 2016. — pp. 109–111.

4. Stavros Moutsios University: the European particularity. — EPOKE, Department of Education, Aarhus University, 2012. — P. 26.

5. Weik Elke. The emergence of the university: A case study of the founding of the University of Paris from a neo-institutionalist perspective. Management&Organizational History. — 2011. — №6. — pp. 287–310.

Шум О.В.

кандидат філологічних наук, старший викладач відділу мовної підготовки
Національної академії прокуратури України

СТУДЕНТОЦЕНТРИЧНА МОДЕЛЬ ОСВІТИ (на прикладі вивчення іноземних мов)

Анотація. Дана розвідка присвячена аналізу сучасних переваг та недоліків студентоцентричної моделі освіти, зокрема на прикладі вивчення іноземних мов.

Abstract. This thesis is devoted to the analysis of contemporary advantages and disadvantages of the learner-centered model of education, in particular on the example of studying foreign languages.

Ключові слова: студентоцентрична освіта, іншомовна освіта, самоосвіта, професійна освіта, модель освіти.

Key words: learner-centered education, studying of foreign languages, self-education, professional education, model of education.

Ще донедавна українська освіта не вважалась *студентоцентричною*, тобто такою, у центрі якої стоїть особистість та інтереси студента. Поширеними були здебільшого класичні методики викладання, які розглядали особу, що навчається, як пасивного здобувача знань. Наразі у центрі уваги навчального процесу стоїть взаємодія систем зовнішнього та внутрішнього забезпечення якості освіти, інституціональних стратегій її вдосконалення. Чимало сучасних розвідок присвячено дослідженню питання студентоцентризму як складової системи модернізації освіти у закладах вищої освіти. Українська освіта на сучасному етапі схиляється до міжнародної тенденції розвитку вищої школи, яка ґрунтується на стратегії формування партнерських відносин між студентами і викладачами.

Науковці схиляються до думки, що у центрі уваги навчального процесу повинен стояти студент, розвиток його особистості, розширення його досягнень та вдосконалення здібностей. Студент має стати об'єктом навчання, активним учасником освітнього процесу. Слухач повинен уміти сприймати зміни, які відбуваються у світі, і життя, яке вирує у постійно змінюваному середовищі [2, с. 337]. Таким чином, викладач іноземних мов у кожній окремій ситуації має орієнтуватися у викладанні не лише на програму, а й на рівень підготовки кожної окремої групи та конкретні навички, які вони зможуть застосувати на практиці.

За результатами міжнародного досвіду можна дійти висновку, що студентоцентрична модель освіти має чимало переваг. По-перше, наприклад, у вивченні іноземних мов навчальний процес має концентруватися на реальних практичних знаннях, які стануть у нагоді студенту на професійній ниві. Також

слід зазначити, що викладач і студент мають взаємодіяти у процесі навчання. Однак викладач має виступати *фасилітатором* (педагогічним наставником), який повинен спрямовувати, вивчати і досліджувати активність слухача, намагатись допомогти йому обрати найефективнішу тематику для занять відповідно до освітньої програми і здібностей. Модель освіти, орієнтована на потреби студента повинна надавати можливість зручного графіку занять, темпу засвоєння матеріалу, який найбільше прийнятний для слухача, доступність навчальних і методичних матеріалів як для студента, так і для викладача, розвинути академічну мобільність [3]. Проте вважаємо недоліком те, що такий навчальний процес передбачає збільшення часу, відведеного на самоосвіту студента, а відтак значно скорочується обсяг аудиторної роботи.

Студентоцентрична система освіти підпорядковує всі навчальні плани і освітні програми формуванню відповідних компетенцій студента. Важливу і головну роль у такій системі відіграє самонавчання. Завдяки спрямованості сучасної освіти на студентоцентризм слухач перетворюється з пасивного поглинача знань і освітніх програм на активного і дієвого учасника навчального процесу.

На думку А. Котенка, студентоцентризм повинен ґрунтуватися на концептуальних принципах очікування здатності студента виконувати академічні завдання; толерантності та демократичності у спілкуванні зі студентами; спонуканні студентів до досягнення відповідної соціальної поведінки; зворотний зв'язок зі студентами щодо формування ними відповідної моделі поведінки [1, с. 205].

Г. Хоружий вважає, що одним із способів реалізації принципу студентоцентризму можна назвати особистісно-орієнтований підхід, який сприяє розвитку людини як повноцінного, самодостатнього, творчого суб'єкта діяльності, пізнання та спілкування. Студент є найзацікавленішою стороною в освітньому процесі. А студентоцентризм може розглядатися як ресурс успішної реалізації компетентнісного підходу при організації навчання [4, с. 19–20].

Отже, на нашу думку, студентоцентрична модель освіти має суттєві переваги, які дозволяють досягнути максимальних успіхів у навчанні іноземних мов професійного спрямування за умов толерантності у стосунках викладача та студента, їх співпраці з метою досягнення поставленої мети.

Література

1. Котенок А. Внутрішні суперечності студентоцентризму // Студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти в економічному університеті [Електронний ресурс]: зб. матеріалів Всеукр. наук.-метод. конф. за міжнар. участю (Київ, 2–3 берез. 2016 р.) — К.: КНЕУ, 2016. — С. 205–206.

2. Македон Г. Електронне навчання студентів як складова студентоцентричного навчання у системі модернізації освітніх програм // Студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти в економічному університеті [Електронний ресурс]: зб. матеріалів Всеукр. наук.-метод. конф. за міжнар. участю (Київ, 2–3 берез. 2016 р.) — К.: КНЕУ, 2016. — С. 337–338.

3. Стратегія та сучасні тенденції розвитку університетської освіти України в контексті Європейського простору вищої освіти [Електронний ресурс] // Міністерство освіти України: веб-сайт. — Режим доступу: www.mon.gov.ua

4. Хоружий Г. Студентоцентризм як принцип академічної культури / Г. Хоружий // Вища школа. — 2012. — №4. — С. 7–24.

5. Хоружий Г. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти / Г. Хоружий. — Тернопіль: Навчальна книга. — Богдан, 2012. — 320 с.

6. Шум О. Сучасні підходи у викладанні іноземних мов майбутнім фахівцям з права у контексті європейської системи освіти / Ольга Шум // Іноземні мови у вищій освіті: лінгвістичні, психолого-педагогічні та методичні перспективи: Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю (20 лютого 2019 року). — Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2019. — С. 224–228.

Шумейко Н.В.

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри сучасних європейських мов
Київського національного торговельно-економічного університету

МОВНА ОСВІТА У СЛОВАЦЬКІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ

Анотація. У статті розглянуто словацький досвід мовної підготовки фахівців у сфері економіки і менеджменту. Акцентовано увагу на навчальних програмах, у рамках яких здійснюється викладання дисциплін іноземними мовами (англійською, німецькою, французькою, угорською).

Abstract. Slovak experience in professional university-level foreign language training of specialists in management and economics has been considered. Variety of syllabi taught in foreign languages (English, German, French, Hungarian) at Slovak higher education institutions have been emphasized.

Ключові слова: мовна освіта, вища школа, Словацька Республіка.

Key words: foreign language training, higher education institutions, Slovak Republic.

Мовна освіта у вищій школі України поступово вдосконалюється з урахуванням сучасних тенденцій розвитку європейського простору вищої освіти. З метою забезпечення якості навчання іноземних мов схвалено Рекомендації Ради Європи «Про сучасні мови», де наголошується, що головною парадигмою мовної освіти є розуміння того, що опанування мов є важливим чинником розвитку професійних умінь спеціалістів [3].

Водночас, в умовах інтеграції України до європейського освітнього простору виникає необхідність враховувати загальні тенденції розвитку мовної освіти зарубіжних країн, зокрема прогресивні ідеї словацького досвіду, оскільки Словацька Республіка є країною Європейського Союзу і має розвинену систему мовної освіти.

Дослідженню сприяли праці словацьких педагогів та освітян, присвячені мовній підготовці фахівців з урахуванням прогнозованих тенденцій на ринку праці (М. Чіфова (М. Čiefová), К. Сересова (K. Seresová), А. Гренчікова (A. Grencikova), Я. Шпанкова (J. Spankova), Р. Карбач (R. Karbach) та ін.).